

Guia per a la certificació/verificació dels models d'avaluació docent

Juny de 2007

Presentació

L'avaluació docent a Catalunya és una pràctica que va camí de la seva plena consolidació des que el 2002 es va posar en marxa l'etapa experimental d'avaluació a les universitats públiques. Així, durant gairebé cinc anys el sistema s'ha dotat dels instruments adequats que, en el marc del procés d'avaluació per a les retribucions addicionals, han permès l'avaluació de més de 3.000 professors. De fet, l'experiència assolida a Catalunya ha servit perquè, en el marc de tot l'Estat, ANECA hagi posat en marxa el programa DOCENTIA, de suport a l'avaluació docent.

L'objectiu d'aquesta GUIA PER A LA CERTIFICACIÓ/VERIFICACIÓ DELS MODELS D'AVALUACIÓ DOCENT és orientar el procés de certificació dels manuals d'avaluació docent elaborats per les universitats catalanes. Aquesta Guia completa la *Guia per al disseny i la implantació d'un model institucional d'avaluació docent a les universitats públiques catalanes* (2a edició), on figuren les pautes perquè les universitats ajustin els seus manuals d'avaluació, i vol ser una eina que orienti els avaluadors externs en el procés de certificació i verificació dels nous manuals d'avaluació docent. Així, s'hi concreten les fases i els elements que cal considerar en aquesta etapa. La Guia es completa amb dos protocols que es publiquen separatament: *Protocol per a l'elaboració de l'informe de verificació del disseny d'avaluació de l'activitat docent*, adreçat al comitè d'avaluació que ha de revisar les propostes de manuals presentades per les universitats per tal d'elaborar l'informe que presentaran a la CEMAI, i *Protocol per a la verificació del disseny d'avaluació de l'activitat docent*, pensat perquè cada avaluador individualment pugui valorar la proposta presentada per la universitat.

En aquest context, cal destacar que AQU Catalunya ha signat un conveni de col·laboració amb ANECA amb la finalitat que la certificació dels models i dels resultats de l'avaluació de l'activitat docent de les universitats participants en el programa DOCENTIA sigui reconeguda mútuament per totes dues agències. Per aquesta raó, s'han establert equivalències conceptuals i terminològiques que faciliten la transparència, fonament per al reconeixement mutu. Així mateix, cal destacar que el contingut d'aquesta GUIA PER A LA CERTIFICACIÓ/VERIFICACIÓ DELS MODELS D'AVALUACIÓ DOCENT s'aplica indistintament a les universitats públiques i privades de Catalunya.

Les universitats són les responsables principals de la qualitat de la seva oferta formativa i de la qualitat del seu professorat. Així ho recull l'ENQA en els criteris i directrius per a la garantia de la qualitat en l'EEES. En concret, el criteri 1.4, referit a la garantia del personal docent, subratlla que les universitats han de disposar de mitjans que garanteixin que el seu professorat està qualificat i és competent per al desenvolupament de la docència.

D'altra banda, la nova LOU dóna més protagonisme a les universitats en el procés de contractació i nomenament del seu professorat, raó per la qual disposar d'un model certificat és un estímul per garantir-ne la qualitat docent.

Procés de certificació

El procés de certificació serà idèntic per a les universitats públiques i per a les privades. Ara bé, atès que els ritmes i l'experiència en la implantació són molt diferents (les universitats públiques participen des de l'any 2003 i les privades han començat el 2007), es proposa ajustar el calendari a tots dos contextos.

En el cas de les universitats públiques, i d'acord amb la resolució (d'AQU Catalunya) segons la qual els nous manuals s'han d'aplicar per a l'avaluació dels mèrits corresponents a la convocatòria del 2007, el procés de certificació ha de quedar tancat el mes de desembre de 2007.

En el cas de les universitats privades, el procés es pot sincronitzar amb el calendari establert per a la resta d'universitats de l'Estat que també participen en el programa DOCENTIA. Com s'observa a la taula següent, aquestes universitats disposen de més temps per presentar observacions a l'informe provisional de verificació.

Així, se seguiran les etapes següents:

Etapa	Públiques	Privades
Recepció de les sol·licituds i les propostes de manuals d'avaluació docent	31 d'octubre de 2007	31 d'octubre de 2007
Constitució del comitè de certificació	1 de novembre de 2007	1 de novembre de 2007
Avaluació dels dissenys dels manuals	1a setmana de novembre de 2007	1a setmana de novembre de 2007
Elaboració de l'informe provisional de certificació	2a setmana de novembre de 2007	2a setmana de novembre de 2007
Presentació d'al·legacions	3a setmana de novembre de 2007	Abril de 2008
Revisió d'observacions i emissió de l'informe definitiu	4a setmana de novembre de 2007	Maig de 2008

En el moment de recepció de les propostes, el personal tècnic d'AQU Catalunya en farà una revisió perquè, en el cas que estigui incompleta, la universitat pugui completar-la en un termini de 15 dies.

AQU Catalunya nomenarà la composició del comitè de certificació i en donarà publicitat al seu web. La composició del comitè serà comunicada als vicerektorats responsables per tal que, si escau, en puguin fer al·legacions.

L'avaluació de les propostes es farà de manera col·legiada utilitzant el *Protocol per a la verificació del disseny d'avaluació de l'activitat docent*.

L'informe ha de recollir les valoracions col·legiades sobre el disseny d'avaluació presentat per les universitats i serà favorable (certifica) o bé favorable condicionat. L'informe es farà utilitzant el *Protocol per a l'elaboració de l'informe de verificació del disseny d'avaluació de l'activitat docent*.

AQU Catalunya enviarà l'informe provisional de certificació a la universitat. En el cas d'informes condicionats, les universitats públiques tindran 10 dies per presentar al·legacions per resoldre les eventuals no-conformitats. En el cas de les universitats privades, el termini serà de 6 mesos.

Per a les universitats públiques, si es resolen les no-conformitats, el comitè de verificació elevarà els informes a la CEMAI per a l'emissió del certificat. La certificació del manual d'avaluació docent es notificarà al rector o rectora de la universitat en el termini de 2 mesos com a màxim des de la presentació de la proposta de manual. La certificació emesa per la CEMAI és vàlida fins a l'acreditació posterior del manual; en tot cas, la certificació té una vigència màxima d'un any.

En el cas de les universitats privades, el procés de verificació serà anàleg al descrit per a la certificació dels models de les universitats públiques. La universitat, en una fase experimental, avaluarà el seu professorat d'acord amb el disseny verificat.

Comitè de verificació

La certificació correspon a la CEMAI, per bé que, d'acord amb el procés de col·laboració i de reconeixement mutu establert amb ANECA en el marc del programa DOCENTIA, es nomenarà un comitè responsable de verificar les propostes de manuals en què hi haurà avaluadors externs al sistema universitari català.

Es nomenarà un únic comitè, integrat per sis avaluadors, responsable de la verificació de les propostes de manuals d'avaluació docent, tant de les universitats públiques com de les privades, la composició del qual respondrà als perfils següents:

- **President.** Un acadèmic que actuarà amb veu i vot dins la comissió. Serà el responsable de presidir i dirigir el procés. Així mateix, tindrà la responsabilitat final de coordinar la redacció de l'informe.

- **Secretari.** Un tècnic d'una agència d'avaluació amb veu però sense vot. Serà l'encarregat de redactar l'informe de verificació, d'acord amb les indicacions del president i el protocol *ad hoc*.
- **Vocals.** Quatre vocals amb veu i vot: dos acadèmics, un professional no acadèmic i un estudiant. Seran els responsables d'examinar les propostes des del punt de vista acadèmic, professional i discent.

Selecció

La selecció dels avaluadors es realitzarà conjuntament entre les agències d'avaluació que participen en el programa DOCENTIA, tot garantint que no hi hagi conflictes d'interessos entre els avaluadors i les universitats el disseny de les quals sigui objecte d'avaluació. Així mateix, les agències duran a terme les accions de formació oportunes.

Els criteris de selecció respondran als perfils següents:

- a) Acadèmics: personal acadèmic que hagi desenvolupat càrrecs acadèmics relacionats amb la gestió del personal docent (per exemple, exvicerectors de professorat, exdirectors d'instituts de ciències de l'educació...), experts en avaluació del professorat universitari o professors universitaris amb experiència docent en l'àmbit internacional.
- b) Professionals experts en recursos humans.
- c) Estudiants dels darrers cursos acadèmics de titulacions de grau i postgrau.

Funcions de la comissió

La seva missió principal és l'emissió de la valoració sobre els dissenys d'avaluació presentats per les universitats per avaluar el seu nivell d'adequació a les instruccions d'AQU Catalunya —publicades a la *Guia per a l'establiment d'un model institucional d'avaluació docent* (2a edició)—, en el cas de les universitats públiques, o bé al model DOCENTIA, en el cas de les universitats privades.

En concret, les seves funcions són:

1. Analitzar el contingut del disseny dels manuals, d'acord amb el protocol *ad hoc*.
2. Elaborar una opinió fonamentada sobre el disseny d'avaluació.
3. Elaborar l'informe de verificació.
4. Identificar els punts forts i febles dels dissenys presentats.

Els avaluadors actuaran d'acord amb les indicacions establertes en aquesta Guia i segons allò que estableix el Codi ètic d'AQU Catalunya en relació amb la confidencialitat de les deliberacions dutes a terme.

Dimensions per a la certificació/verificació dels dissenys

Al marge d'allò que estableix la resolució d'AQU Catalunya en què s'aproven les instruccions per a la certificació dels manuals d'avaluació docent de les universitats públiques, les tres dimensions que serviran de referent per a la verificació dels models de les universitats que participen en el programa DOCENTIA són les següents: la dimensió estratègica de l'avaluació docent —el perquè de l'avaluació—, la dimensió metodològica —com es fa l'avaluació— i la dimensió de resultats —quines conseqüències té l'avaluació.

Així, se seguirà l'esquema següent:

Dimensió estratègica de l'avaluació docent

Subdimensió A: Fonamentació i objectius

1. Finalitats de l'avaluació docent i connexió amb la política de professorat
2. Àmbit d'aplicació de l'avaluació docent
3. Voluntarietat/obligatorietat de l'avaluació docent
4. Periodicitat de l'avaluació docent
5. Pla de difusió del procediment d'avaluació de l'activitat docent
6. Agents implicats en el procés d'avaluació

Dimensió metodològica de l'avaluació docent

Subdimensió B: Dimensions, criteris i fonts de recollida d'informació

1. Dimensions per a l'avaluació docent (objecte d'avaluació)
2. Criteris d'avaluació
3. Fonts i procediments per a la recollida d'informació
4. Especificacions respecte del model DOCENTIA

Subdimensió C: Procediments de la universitat per a la realització de l'avaluació

1. Comitès d'avaluació
2. Protocol d'avaluació

3. Informe d'avaluació
4. Mecanismes de salvaguarda dels drets de les persones avaluades

Dimensió de resultats de l'avaluació docent

Subdimensió D: Procediments de la universitat per a la presa de decisions derivades de l'avaluació docent

1. Procediment de presa de decisions
2. Procediment per al seguiment de les accions derivades de l'avaluació docent

Subdimensió E: Difusió dels resultats de l'avaluació docent

1. Procediment per a la difusió dels resultats de l'avaluació docent